

TOLLFORGATÓ TEHETSÉGGKUTATÓ VERSENY

SZÖVEGÉRTÉS

4. OSZTÁLY

Tanuló neve, osztálya: _____

_____

Iskola neve, címe: _____

_____

Levelezési cím: _____

_____

Felkészítő tanár neve: _____

_____

A KONDORKESELYŰ LÁNYA

Hegyeken túl, völgyeken túl, volt egyszer egy tó. Egy indián járt erre a tóra halászni. Még vadászkunyhót is épített magának a partján.

Történt aztán, hogy ez az indián egyik délben kondorkeselyűket pillantott meg a tó fölött. Halászhálóját egy fához erősítette, és elindult, hogy megfigyelje a keselyűket. És csodák csodája, mit látott?

A keselyűk leereszkedtek a kunyhója mögé. Alighogy földet értek, ledobták magukról tollruhájukat, és gyönyörű fiatal lányokká változtak. A következő pillanatban már a tóban fürödtek.

Az indiánnak nagyon megtetszett a sok fiatal lány. Törni kezdte a fejét, hogyan tudna feleséget szerezni közülük. Nagyszerű gondolata támadt.

Óvatosan kimászott rejtékhelyéről, és az egyik tollruhát magához vette.

A lányok amint a partra értek, rögtön felfedezték, hogy mi történt. Lett nagy riadalom. Kapkodták magukra a tollakat, és egyetlen szempillantás alatt a levegőbe emelkedtek. Csak az a lány maradt a kunyhó mögött, aki nem találta ruháját.

Ez a lány pedig a legszebb volt közöttük.

Az indián kibújt a bozótból, és megállt előtte. Sírt, zokogott, könyörgött a lány, hogy adja vissza a tollait. Hasztalan. Az indián bezárta a kunyhójába, de ellátta mindennel, amit csak kért.

Jó idő telt el így. A lány közben annyira megszerette az indiánt, hogy hozzáment feleségül. Beköltöztek a faluba, ahol az indián lakott. Egy év múlva fiúgyermekük született. Békességben és boldogságban teltek a napjai. A fiúcska szépen erősödött, az indián meg továbbra is kijárt a tóra halászni. Egyszer aztán az asszony arra kérte a férjét, látogassák meg édesapját, az öreg kondorkeselyűt.

- Se én, se a fiunk nem tud repülni. Hogyan mehetnénk el az édesapádhoz, aki az égbolton túl lakik? – kérdezte feleségét az indián.

- Majd én segítek rajtatok, csak add elő a régi tollruhámat – válaszolta az asszony.

Az asszony, ahogy megkapta régi tollruháját, pálmaleveleket kötözött a férje és a kislánya karjára. Aztán tollingével meglegyezte mindkettőjüket. A férfi és fiúcska karjából egyetlen szempillantás alatt szárny lett, a pálmalevelekből pedig toll. Másnap már mind a hárman vidáman repültek.

Mikor megérkeztek az öreg kondorkeselyű birodalmába, az asszony először csak a fiát mutatta meg az apjának. Örült nagyon az öreg keselyű. Örült a leányának meg az unokájának is. Az indiánnal azonban sehogyan sem tudott megbékülni.

A leányának nem szólt erről semmit, de magában elhatározta, hogy megszabadul az indiántól. Meg is üzent neki már a harmadik napon, hogy nyomban repüljön vissza a földre. Azt üzent, hogy mire bealkonyul, készítsen számára egy nagy csónakot. Ha nem teszi meg, megöleti.

Szegény indián soha életében nem faragott még csónakot. Nagy búsán leszállt egy erdőbe.

Egy öreg harkály észrevette a búslakodó indiánt, és így szólt hozzá:

- Miért lógatod az orrod, indián?

Mikor az indián elmondta nagy bánatát, a harkály még nevetett is rajta.

- Emiatt aztán ne fájjon a fejed!

Egykettőre előparancsolta az erdő valamennyi harkályát. A harkályok nagy sebesen faragni kezdték a csónakot. Az öreg harkály még óvatos is volt.

- Lehet, hogy megles apósod, a kondorkeselyű – mondta az indiánnak. – Biztonság kedvéért őrségbe állítottam egy sólymot. Ha az apósod közeledne, ő nyomban jelezni fog.

Az indián éppen hálálkodni akart, amikor felhangzott a sólyom jelzése. Erre a harkályok egyetlen szempillantás alatt eltűntek a fák között. Az indián meg kézbe fogta a baltáját, s lázasan munkához látott.

De hiába készült el időre a csónak, a küldöncök már újabb parancsot vittek az indiánnak. Zárjon el egy folyót, és merje ki a vizét.

Az indián még meg sem pihenhetett, már dolgoznia kellett a gáton, hogy a folyót elzárja. A gáttal még csak elkészült valahogy, de arról sejtelve sem volt, hogyan merje ki a gát mögül a folyó vizét.

Ekkor a szitakötők főnöke lépett eléje, és így szólt hozzá:

- Miért búsulsz, indián?

Az indián elmesélte, miféle gonosz terveket forral ellene az apósa. A szitakötők főnöke azonban csak nevetett rajta.

- Emiatt bizony a fejed se fájjon!

Egykettőre a gátra vezényelte a szitakötők hadát. Azok meg a hátsó lábukkal nyomban fecskendezni kezdték a vizet kifelé. Végeztek is gyorsan a munkával. Az indián már repülhetett is az apósához.

Csakhogy az öreg kondorkeselyűnek ez is kevés volt. Most már valósággal megdühödött az indiánra.

- Velem jössz – mondta neki -, elégetjük a fákat a nagy erdőben.

Együtt szálltak le a keselyűk erdejébe, ahol egy hatalmas tisztáson rengeteg felvágott fa állt. Az öreg meggyújtatta az indiánnal a fákat. Utána a tisztás közepére küldte, hogy nézze meg, ég-e mindenütt a tűz.

Szegény indián nem tudott mást tenni, bement a tisztás közepére. Egyet sem lépett, mert látta, hogy minden oldalról körülfogják a lángok.

Az öreg kondorkeselyű ekkor hatalmasat kacagott. Visszavonult az erdő szélére, italt hozatott magának, s mulatott. Mulatott, amíg csak a tűz ki nem aludt.

Az indián meg lekuporodott a földre. A feleségére meg a kisfiára gondolt. Hirtelen egy tücsök mászott eléje, és így szólt hozzá:

- Ne búsulj, jó indián! Elbújtatlak a barlangomban, amíg a tűz elvonul felettünk.

Így is lett. Amikor elhamvadt a tűz, az öreg kondorkeselyű italos fejjel megérkezett a tisztásra. Az indián meg előmászott a tücsök barlangjából. Úgy nézett apósára, mintha mi sem történt volna.

De ekkorra ott volt már a felesége és a fia is. A harkályok, ahogy látták égni az erdőt, bizony felküldték a sólymot az asszonyért és a kisfiúkéért.

Az asszony pedig így szólt az apjához:

- Gyűlölködő, gonosz keselyű vagy, meggyőződtem róla. A mai naptól visszaköltözöm unokáddal együtt a földre.

S épp ahogy megrázta magát, ő is, a fia is meg az indián is újra emberré változott. Nem tudott már az öreg semmit sem tenni ellenük.

Ők pedig azóta is boldogan élnek itt a földön, ha még meg nem haltak.

Tembe népmese nyomán

1. feladat

Kik voltak a mese szereplői? Keretezd be pirossal a főszereplőt!

7	
---	--

2. feladat

Egészítsd ki a hiányos mondatokat!

a) Az indián azért vette el az egyik tollruhát, hogy _____

---

b) A lány megszerette az ifjút és hamarosan _____

c) Később arra vágyott, hogy _____

---

d) _____ nem kedvelte vejét, ezért nehéz próbák elé állította.

e) Az indián _____ segítségével _____

6	
---	--

3. feladat

Adj új címet a mesének!

2	
---	--

4. feladat

Mit jelentenek a következő szavak?

a) riadalom: _____

b) küldöncök: _____

c) sejtelve sem volt: _____

d) bealkonyul: _____

4	
---	--

5. feladat

Kösd össze a szereplőket a hozzáillő tulajdonságokkal!

kárörvendő

kegyetlen

gyönyörű

segítőkész

furfangos

szerencsés

leány

az öreg kondorkeselyű

harkály

az indián

6	
---	--

6. feladat

Húzd alá a kérdésekre válaszoló mondatokat, mondatrészeket a szövegben!

a) Milyen feladatok elé állította az öreg kondorkeselyű a vejét?

b) Mit mondott az asszony az apjának a tüzeset után?

2	
---	--

7. feladat

Milyen csodákkal találkoztál a mesében?

3	
---	--

8. feladat

Az alábbi közmondás mássalhangzóit eltüntettük. Fejtsd meg!

Melyik meseszereplőhöz kapcsolható?

__ á __ a __ é a __ e __ e __ e

2	
---	--

Összesen:

32	
----	--